

Kapîtalîstey û komplo

Kapîtalîstan weş zanay ke, Serekê Şarê Kurd Abdullah Ocalan do sîstema ìnan demeke kilm de bixeripno... Sîstem ame pêhet û waştî ke, ey tepêşê. Sîstema xo daha zî xorî bikerê, feqîran daha feqîr, mazlûman daha mazlûm, zengînan zî daha zêngîn bikerê û Apocitey biqedînê... 15 Sibat 1999 de Kenya de Komloya Miyanetewî ke plan kerdibîy pêk ardiy û Birêz Ocalan teslimê Tirkîyâtî kerdîy. Ìnan vat qay, qirîza gilokine ya dinyayî ya esto ra do bivejyê, bi politikayêن xo alozîyan vejê û çekên xo daha zêd biroşê! Teybetîyê kurdan hesap nêkerdibîy... No zî 10 serrîn peynî de bi semed ke, qirîza gilokine daha zî xorî bibo...

Heza kurdan zî dahana zî geş bi. Kurdan zanisteya xo qat bi qat zêd kerd û politikayêن sîstêmî daha weş fam kerdîy û politikayêن xo yê netewî û navnetewî daha weş û geş kerdîy û kenêy. Hetê bînî ra zî, hintayê zext û zordarey mîyan de hewna zî aştî wazenê.

Ewro PKK her rojî ra daha xurt o. Şar her rojî ra daha zêd girêdayê Serekê xo Abdullah Ocalanî yo. BDP her rojî ra daha zafîr politikayêن xo weş û geş kena, yewiteya kurdan ra xizmet kena...

Kapîtalîstan de, politikayêن liberalîst nêmendi ke, kurdan ser de biceribnê... Ema bi ser nêkewtiy. Çimkî, kurdan, bi mezgê Serekê xo, bi hêza têkoşîna PKKî, bi politikayên weşey û geşeya BDPî, her roj xo gird kerdîy û politikayêن serdestan pûç vetiy. Beno ke vinîbîyişen kurdan bibêy, ema, serkewtişen kurdan daha zî xurt bîy. Têkşîyişen serdestan daha zaf bîy û ewro daha zêd kewtê qirîza gilokine.

Serdestan hesapkerdişî de vîra kerdê ke, enerjiya kurdan ze ûranyûmî nêqediyeno. Her ke şideynenê, zext û zordarî bi kurdan kenêy, daha zî zaf enerjiya kurdan vejyeno û daha zêd kar kenêy û kurdîy serkewtiş genêy. Serdestiy zî yew bi yew kunê bîra ke bi destê xo kenayê...

Velat VERROJ

Ziwan nasname yo, ziwan rûmet o... Pêveka Azadiya Welati ya, belaş a. 18-02-2013 Hewtane HUMARE: 41 E-mail: welatverroj@gmail.com

Kurdan 15'ê Sibatî naletna

Kurdên dinyayî hemeyê cayêne ke cuyenê de komploya 15'ê Sibatî naletna û ardî ziwan ke azadîya kurdan, azadbîyişê Serekê Kurdan Abdullah Ocalanî ra ravêreno. semedê ey zî veng day dinyayî ke, heta ci demî do biewnê qirkerdişê kurdan...

POLÊSAN ÊRÎŞ KERD

Kurdistan û dinyayî de heme kurdîy werîşte payan ser û azadîya Rêberê xo wazenê. Zafferey ciwanen kurd berxodanî geş kenêy. Polêsên AKP zaf cayan de êrîşê ciwanan kerdîy û ciwan Şahîn Onerî bi masineva xo qetil kerdîv.

DEMOKRASÎ İMRALÎ DE YO...

İmrâlî de bi şexsê Ocalanî de, iradeya kurdan heme yeno zîndankerdiş. Ney çiyî zî kurdîy qebûl nêkenê û her tim azadîya Ocalanî azadîya kurdan vînenê. Kurdîy anê ziwan ke, demokrasî İmrâlî de ameve zîndankerdiş.

'BICUYI SEREK APO'

Dinya û Kurdistanî de komпло ame şermezarkerdiş. Komplô ya dinyayî ame naletkerdiş. Ciwanen kurd verî 15 Sibatî zaf şewan de, meşyayışen bi meşaleyine, adir cîfînay û bi sloganen 'Bicuyi Serek APO' veng dav... RÜPEL - 5

Hukûmat pêameyîş yan zî teslîmgirotiş dima yo!

Tirkîye hînî nîşkena kurdan înakr bikero. Lazimo ke na mesela mîyanê xo de pê metodê demokratik safî bikero. Na raştîye vejyaya orte. Tirkîye wazena bin nameyê muzakereyî ra hereketê kurdan tasfiye bikero

ENWER ŞİN

Wexto ke hepisxaneyanê Tirkîye de çalakiya greva veşanî ke hetê mehkumê PKK û PAJK'î ra roja 68'ine de pê vengdayîşê Serekê PKK Abdullah Ocalan ser qedîya Tirkîye de otmosfer û prosesêko newe dest pê kerd. Dewlete bi eşkera serekê PKK Abdullah Ocalan muhatab girot. Tirkîye de her kes de yew bawerî vira-zîya. Tirkîye de hetêk de diyalogê İmralî dewam kerdî û niqaşê çarekerdişî viraziyayî û heto bîn ra zî, operasyonê leşkerî û sîyasî dewam kerdî. Qedîyayîşê xoverrodayîşê zîndanan ra dima hewna aşkera bi ke, tenya müxatabê çarekerdişê meseleya kurd Serekê PKK Abdullah Ocalan o. Wexto ke na hemleya mehkuman kewt rojeva Dînya, dewleta tirk bê-çare mend û Serekê PKK Abdullah Ocalan dir (reyde) diyalog rona.

Labelê şarê kurd û sîyasetê kurdan bi temkîn hereket kerd û keno. Çimkî AKP hemme qiredîyanê xo xerc kerd. Yew game aver eşt dest game zî pêyser eşt. Xo nata weta berd la nîşka mîyan ra vejîyo. Hînî konjokture dînya bedel-yayo. Dorverê Tirkîye de kurdî game bi

game statuya xo ûlan kerdî. Dewlete sey Surîye û Îran hînî Tirkîye dir mîyanê itîfaqî de nîyê. Dostê Tirkîye o en pîl Sûrîye nika dişmenê Tirkîye o en pîl o. No konjoktur de Tirkîye hînî nîşkena kurdan înakr bikero. Lazimo ke na mesela mîyanê xo de pê metodê demokratik safî bikero. Na raştîye vejyaya orte. Labelê hewna Tirkîye gorayê na raştîye hereket nîkena. Wazena bin nameyê muzakereyî ra hereketê kurdan tasfiye bikero. Hetta nika kurdî no qeyde ewnî-yayê mesela ra. Qey kurdî wîna ewnî-yenê ma mîsalan bide;

Şiyîşê idarekerê dewlete ra dima, Hemserkê Kongreya Komela Demokratik KCD Ahmet Turk û Parlementera BDP Ayla Akad şîyê İmralî û Ocalan dir ameyê yewca. Ewca ra ameyîş ra dima, Turk beyanatê da çapemenîye û izah kerd ke Ocalan waşto ke wa her kes aşitî ra wayîr bi-vejîyo. La hetêk de diyalogê İmralî dewam kerdî û niqaşê çarekerdişî viraziyayî û heto bîn ra zî operasyonê leşkerî û sîyasî dewam kerdî. Naye zî her kes eşt mîyanê şuveyêk.

Beyanatê Serekwezir Erdogan ê sey: "Armacê diyalogê İmralî silehverada-yîşê PKK'î yo" Şuveyê her kesî qiwetin

kerd. Yanî amacê Dewleta tirk û hikûmetê AKP sey çarekerdişê meseleya kurd ney, silehveradayîşê PKK asîya. Na rey persa sey: "Gelo eke silehî bêrê veradayîş do meseleya kurd senî çare bibo? Orte de vinena. Veradayîşê silehan ra ver gelo tirkîya ci temînat dana PKK û şarê kurd." Hewna idîayı ke Dewleta Tirk Hewlîr de KCK dir ameyâ yewca estbî zî, la PKK naye zûre kerd. Yanî PKK dir yewcaameyîş çîn yo. Heta nika çewî BDP dir zî diyalogê nîviraşto. İdrîs Baluken çend roj vere cû naye raşt kerdibî.

Ma mîsalanê xo bineyke derg bi-kere; Yew het ra İmralî dir diyalog virazîyêne heto bîn ra 31'ê kanûne de artêşa tirk qezaya Amed Licê de operasyonêka noqteyî viraşt û nefîcîyê operasyone de 10 PKK'î heyatê xo vînî kerdibî. Hewna 3'ê çele de paytextê Fransa Paris de zî 3 cînîyê siyasetkar ê Kurd ronayoxa PKK ra Sakîne Cansız, temsîlkara KNK ya parîsî Fîdan Dogan û aktivîsta xortan ra Leyla Şaylemez netîcîyê suikastêko bi planî de ameyê qetlerdiş. Çerçeweyê tehqîqatî de omer guney amebi tepiştiş û erzîyabi hepis-xane. Semedê şexsê Omer guneyî o ke mîyanê qetlîamî de ca girotibi zaf çî

ameyê vatiş. Serdozgerê Parîsî hema tehqîqat zelal nêkerdo la derheqê omer guneyî de tay ci hêdî-hêdî vejyayê orte. Vere ci vejyabi orte ke omer guney mîyanê serrêk de 10 rayan şîyo enqere û tay cayan ra ardim giroto. Derheqê şexsê omer guneyî de, hedî-hêdî her ci vejyeno orte. La dewleta Tirkîye bêveng a. Nîşkena vajo ke 'gişta ma tede est a'

Hewna teyyareyê F-16 ê Artêşa Tirk mintiqaya Qendîlî ser firdayî û zaf mintiqâ dayê bombeyan ver. Oca de 7 PKK'î heyatê xo vînî kerdî. 7'ê çelê de zî qezaya Colemerg Çelê de netîcîyê pêrodayîşek de 14 PKK'î heyatê xovînî kerdî. È operasyonê ke ameyê kerdiş hewna mantixê Hikûmetê AKP yê tasviyekerdî ard her kesî vîre.

Çapemenîya tirk zî gorayê mîsonyê xo kaya xo kay kerd û patronê ïnan ci eyar da ïnan se, o qeyde kerd. Hema zaf persî orte de yê. sîyasetê kurdan zaf baş zano ke ci qeyde hemle bikero. Eke xapînayîşo Tirkîye qeyb kena ney eke raştâ ci wazenê, na mesele saffî bibo feydeyê ci her kesî ra est o. En zaf kurdî aşitî wazenî. La kurdî baş zanî ke, aşitî û teslimbîyîş yewbînan ra cîya yo.

'Min bi zûr û hîleyê şima nêşkîya...'

Komploya 15 Sibatî de şaxsê Ocalanî de, kurdan û heme şarê Rojhilate Mîyanî geno xo mîyan. Azadbîyişê Rêberê Şarê Kurd, azadîya Ocalanî ra ravêreno. Nasnamaya Kurdan, ïnan keno tersî mîyan

ELÎDA ZERRÎ

Abdullah Ocalanî 15 Şibata 1999 de hêzên dewletê kapitalîstan bi komploya mîyanetewî tepiştî. No semedî ra, Amed de 10 sibatî de, şarê kurd protesto viraş.

La belê polîsi dewleta nêverda û reyna serebûti veciyay. Yew ciwano kurd zî, no serebutî de polê-sên dewlete, ey kiş. Şahîn Oner binê panzera dewlete de mend. Hewna newdes serre bi. Peyde medya hukûmatî vatê kî; "No ciwan waşto kî bombe berzo polê-san, la belê bombê destê ey de teqaya û ciwan merdo.

La belê otopsî ma ra mojna ke, sebebî merdişî pelçiqîya yo. Him zî çahar esteyî parşîye yî zî şikîya yê.

Şahidîn ke bi çimên xo vînay zî vatîfî ke: "Lajek binê panzera polisan de mend. La belê hama nêmerd bi, ambulans zî nêame. Ma kesen tîya zaferey vîna, polês lajekî kerd panzer û şî."

Bawkê ciwanî, Mehmet Şîrîn Oner vato ke: "Lajê min hama mekteb wendê. Roja bazar ez şîya bi gure. Lajê min keye de ronişte bi. Ez şandi ameya keye se, min ra vatîfî, lajê to merdo! Ez şîyo ne-wêşxane ewniyaya cesedê lajê xo. Yew goşê ey çinêbi. La belê destêne ey sip û saxlam bîy. Lingê ci zî pelçiqayabî. Ma rapor vaşt. Neweshane nêda. Şahidiy zî vanê ma bi çiman vînayo ke se bîyo an nêbîyo. Binê panzerî de mendo."

Walîyê Amedî Mustafa Toprak zî vato ke: "Dest ey de bombe teqya yo."

Ekê kişîşê dewlete kurd bibo se, şahîd zî beno zureker, şare kurd zî. Teyna raşt, hukûmet û medya vanê, ïnan ci vato se raşt a ya!?

Seyîd Riza çî weş vato: "Ez nê-eskayo zûran û hîleyanê şima de

bîşerî sere..."

Şima no qal ser biney bifikirî se, şima vînenê ke, zaf raşt yew vate yo. Seyîd Riza, ey demî de raşteya zaf weş dî yo.

Na dewlete zureker, medya gitro destêne xo. Na semedî ra

medya zî zey hukûmetî zureker a û rîsîya ya. Dewlete no serebûti de rî xo reyna mojna ma ra. Ma zanê kî, her çî dewlete zûrker, vazena ke, 'pêro kurdan bimîre û teyna kurde AKP bimonê.'

Hal ïnawa yo se, ma do senî bawerê dewlete bikerê? Hukûmetî ra ma senî vajê dewlete aşî wazena û

samîmî ya? Him vana aşî, him zî binê panzer de merdimen ma kişenê. Bombeya gazinan erzenê ma ser. Qet nêverdeno yew çiyî ser de protesto bêrokerdiş. No zî yeno vateya, 'heqê xo nêvazê!' Çimkî te-hammûl çîna. Çimkî samîmîyet çîna, aşî nêvazena.

Ekê ti vana ez samîmî ya, ceza bîdi polêsan ke wa qetilkerdiş ze ke ardiy Şahîn Onerî ser, rayna mekerê.

Yanê qetilkerdişê Şahîn Oner, wa zey Yahya Menekşe, zey Ceylan Onkol, zey Ugur Kaymaz, zey Roboskê wa bê faîl nêbo... Ekê ti vana se ez samîmî ya!?

Jiyan

Nesrin Orak

oraknesrin@gmail.com

Naletkerdişê 15'ê Sibate

15 serran verî na roj de, dewletan xo mîyan de komploye ke mîyanetewî Serekê Kurd Abdullah Ocalanî ra viraş. Na ser her serr şare kurd, semedî ke ney komloyî qebûl nêkeno ra Komploya 15'ê Sibate qebûl nêkenê û nalet kenê. Pirsgereke şare kurd deme Osmanîyan ra yena û her tim zêde bîyo. Ta kî Ocalan vejya û pirsgerekan ser de tespitêna raştine kerd.

Kurdan na 30 serr bi dile xo têkoşîn kenî. Mal û milkê xo dana û hetta canê xo zî danê. Dewletan zaf ci da ke Ocalanî tasfiye bikerê. Seksê Ocalanî de şare kurd hepîs kerdo. Şare kurd, zanokî Ocalan nêbo, na kulture, ziwan, rumet û nirxên kurdan yên binî zî do çinêbiyay. Têkoşîna kurdan her roj daha na averd şina. Şarê kurd, her ser têkoşîna xo dana û berz keno. Ey dema de serekwezîri Bulent Ecevit, komplot ser qiseyan kerdi: "Çew nêşkena bi dewleta tirk, ma zaf bi qewet êy." Çend ser viyart Ecevit qise xo de vatê: "Na komplot ma ser xo nêkerdi, Miyaninetewî kerd. Ez zani qey ma ra alîkarî daye..."

Ey rojan sey Ecevit nuştoxan û rojnameyaya tîrkan bi serxoşî vat, şarê kurd û PKK qedya. Manşeti rojnameyan xo de cay dayêne Ocalan û şexsê ey ra hequeret kerdi. Feqat serrî ravêray kurdwarey û PKK hewna bi pîl. Na serr zî, 15'ê Sibate de şarê kurd wayireya rûmeta xo kerd û her cayı de naletna. Goreya komloyî: 'Wexta ke sermîyan şare kurd çinê bo, şarê tenganey de bibo û biqedîyo...' Destbere şarî de, yewna qiweta esas esta ke, a zî demokrasî yo. Semedî demokratikbiyişî, lazimo ke xoserey bibo, an zî statû şert a. Bê statû demokrasî xeyal de manena. 15'ê Sibatî kurdan, komloger û Tirkîyayî, sermezár kerd.

AZADIYA WELAT

Zozan Basın - Yayın Adına

İmtiyaz Sahibi

Hâlimâ PARLAK

Yazılı İşleri Müdürü

Aydın ATAR

Yönetim Yeri:

Diclekent Bulvarı

Termil Apt. Kat: 3 No: 9

Kayapınar /DIYARBAKIR

İdare Tel: 0 (412) 251 38 88

Yayın (Wesan)

TEL: 0 (412) 237 48 90-91

Fax: 0 (412) 237 48 89

Baskı (ÇAP):

Şenbol: Gün Matbaacılık, Reklam,

Film, Basım, Yayın,

Tan. San. Tic. Ltd. Şti.

Telsizler Mevkii Besyol Mah.

Akasya Sok. No: 23/A

Küçükçekmece / İSTANBUL

Tel: 0 (212) 580 63 81

Edene: Arslan Güneyoğlu

Gazeteçilik, Matbaacılık, Kağıtçılık Yeni

Dogan Mah. 2108 Sok. No: 13/A

Yüreğir / ADANA

Tel: 0 (322) 346 03 71-72

Genel Dağıtım:

Turkuaz Dağıtım Pazarlama

Zîndanan de 3 hezar ra zafêr îhlal 2012 de bîyê

Tirkîya di warê îhlalkerdişê heqê merdiman de, gunî virejyena. Sazî û dezgâyên sivîl zî ney qebûl nêkenê û bertekêñ xo mojenenê. Zaf rayan zî ey kesêy ke wazenê zextan wedarê zî raştê zextan û cezayan ameyê

NAVENDA XEBERAN - AMED

Dinyayî de her ke şino serdestiy bi zor û wazenê ke waştişen xo bi kesen bindest û mazlûman ser de pêk bî-yarê. No hawa tengazarey Tirkîyayî de her roj zêdiyeno. No hawa zî sazî û dezgâyên sivîlan keno hereket û livan mîyan ke kerdişen Tirkîyayî yê hovane holî ra wedaro.

Zafereya îhlalkerdişê heqên mer-

diman Tirkîyayî de pêroyina kurdan, kurdên zîndanan ser de, zanîngehan de wendoxan ser de lînckerdişî û cennîyan sero zî bi her hawayî zext û kânûnê ke dijî cenîyan estêy.

Nînan ra herî zaf û zehmet çar dêsan mîyan de zextê ke giroteyan ser de yo. Demêñ peynî de her him giroteyan ser de, him zî ziyaretkerdo-xên ìnan ser de zextiy zêd bîyê û râyîberiyen zîndanan heme, qanûna ke esto kenê bin payan û qanûna xo ya zîndanî ya zext û zordarî danê meşnayış. No zî beno semedê îhlalkerdişen heqan.

İHDA Amedî semedê îhlalkerdişê heqên zîndanan ra, rapora xo ya serra 2012 amede kerd û dazanayısheke da-xûyanîyeke da.

Goreya raporî, bi temamî 3 hezar û 263 îhlaliy ameyê cuyayış. Lazimo ke giroteyan nîweş bi lez bêrê verdayış. Tecrîda ke Serekê PKKî Ab-

dullah Ocalanî ser de Îmralî de yeno kerdiş şarî tetixan keno û keno tengazerey mîyan. No hawa zî talûkeyo. Lazimo ke peynî bi girotî bêro.

Hatayî de teqînî de 14 kesan cuyê xo vinî kerd

Berê gumrikî ya qezaya Reyhali Cilvegozu de teqîneke ame meydan. Humaña kesen ke cuyê xo vinî kerdêy resa 14 kesan. Rayîberêñ tîrkan anê ziwan ke kamereyan de heme çîy aşkera yo. Hîrê kesiyê.

Teqîna ke sînorî de ameyo meydan, de sifte 10 kesan cuyê xo vinî kerd. Pey ra zî merdeyî resay 14 kesan. Nezdî 40 kesiy birîndar bîyê. Goreya rayîberêñ tîrkan, teqîn cayê alîkareya ke Tirkîyayî ra amey de û komê pêser bîyê de bîyo.

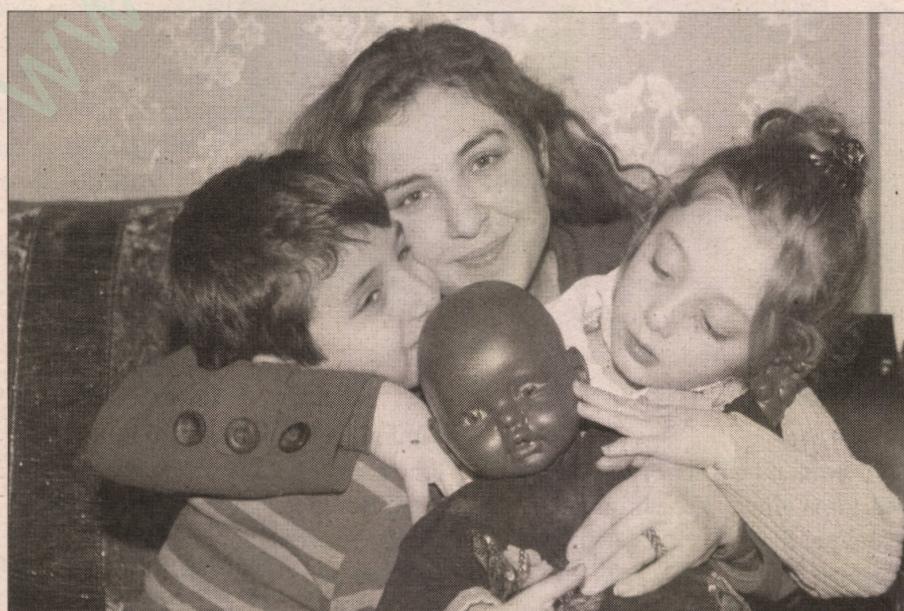
Medya civatî Solîn da maya ay

Solîn (5) bi nîweşeya epilepsî ya û maya ay Hanım Onur zî Şîrnexî de hetkarê şaredarey bi, bin banê 'KCK'î de 16 aşman verî amebi girotiş û zîndanî de bi.

Medya civatî ya internetî ser de kampanya ame viraştiş û dozgerez biryar da ke maya Solînî azad bikero.

Solîn û Mîrhat bi biryara dadgehî resaya maya xo û zaf kîfweş bîy. Ema

hewna zî dilê maya ïna nû gedeyan şîkite bi. Ardî ziwan ke hewna zaf gedeyî mexdûrî zîndanan êy û hewna zaf ma û pî gedeyen xo ra dûr de çar dêsêñ beton mîyan de yê û vatîy: "Lazimo ke ma û pîyên zîndanî de xizmetê gedeyen xo bikerê. Çimkî cayê ma û pîyan hetê gedeyê ìnan, cayê gedeyan zî hetê ma û pîyan êy. Lazimo giroteyan ney rewşî de bêrê azadkerdiş."

Zîndana Colemêrgî de şewat vejya. Goreya ke ame vatis, şewatîn ke vejayedî giroteyan vetey. Pey şewatan ekîbêñ adirkiştoxey (îtfaye) yê şaredarî amey mudaxaleyê şewatan kerdê.

Goreya ekîba adirkiştoxî, saet dormeyê 21:00 de şewatîy vejyayê. Çimkî çend noxteyan ra goroteyan

şewat vetê û mudaxaleyê ey xalan kerdê û têfinayê.

Semedê ke şewat vetê hewna nîno zanayış. Rayîberêya zîndanî yew bi yew giroteyan ra qise keno.

Goreya şar vano, semedê protestokerdiş 15 Sibatî ra şewat vetê. Ema no xeber hetê girotokan ra nîyameyo paştıraştikerdiş.

Zîndana Colemêrgî de se bi?

Nîweşxaneya Cigeyrayışî û...?

Nîweşxaneya Cigeyrayışî û Perwedeheyî ya Amedî de problemîy nêqediyyenê. Roja ke virazyayo ra heta ney gamî hetê ra weşeyî, hetê ra zî nîweşeyî villa kena. Wekîlê hevserekeya BDPî İdrîs Balûken semedê ney zî verpersiy meclisi ra pesay û waşt ke wa wezîre weşeyî Mehmet Muezzî-noglu bersiv bido.

Persayeyî bi kimey wina yê: "Semedê çiçî nîweşxane merkezi ra 20 km dûr de ameyo viraştiş? Problemên ke girotiş nîweşxaneya dewlî û akerdiş ya newe de wezaretye xebateke mexdûriyeta şarî ser de kerd? Yeno zanayış ke hureynîya Nîweşxaneya Sîngî de do hureynîya ey de yeweke bîn bêro viraştiş. Herêmî de 5 milyon nufûs esto çira heta nikâ nîyameyo viraştiş? Yeno zanayış ke tikey gurekarêni bi sendikayê ser de rayîberêñ nîweşxaneyî zextan kenêy ra xebera şima esto û şima çiçî kerd? Dormeyê nîweşxaneya de dîzayna dar û bergen û zenwbî himakî çîno, derheqê ney de xebatîy wezaret çiçî vano? Beşa acîlî ame xirabekerdîş, çira hewna anêbiyo?"

Kurdan 15'ê Sibatî naletna

Kurdistan û dinyayî de heme kurdî werîstê payan ser û azadîya Rêberê xo wazenê. Zaferey ciwanen kurd berxodanî ges kenêy. Polêsên AKP zaf cayan de êrîşê ciwanan kerdîy û ciwan Şahîn Onerî bi maşineya xo qetil kerdîy

NAVENDA XEBERAN - AMED

Kurdan semedê ke tarîxa 15 Sibat 1999 de Serekê Kurdish Abdullah Ocalan bi komploya miyanetewî ame girotiş û teslimê Tirkîyayî kerdî ra, ney rojî ze rojekê siya ilan kerdêy û her ser ney rojî û verê ney rojî de, çalakîyên naletkerdişê politikayênen serdestan pêk anê û bi her hawayî azadîya Serekê xo Abdullah Ocalanî wazenê û qîrenê.

Kurdîy her qadî anê ziwan ke, Îmralî de bi sexsê Ocalanî de, iradeya kurdan heme yeno zîndankerdiş. Ney çiyî zî kurdîy qebûl nêkenê û her tim azadîya Ocalanî azadîya kurdan vînenê. Her ser kurdîy çalakîyên xo daha zî xurt kenêy û bawer kenêy ke her serr û her demî ra daha zafîr, nezdiyê azadîya xo bîyê.

Kurdîy çalakîyên 15 Sibata ke nalet kenêy, de serê xo wedarnenê. Çimkî hem cayên Kurdistanî de teinê nê, heme cayên dinyayî de kurdên ke cuyêñ werîstê payan ser û azadîya Serekê xo Abdullah Ocalanî wazenê.

Serewedartişê ney serrî de zî dewlete tâhmulê berxodana serewedartişê

kurdan nêkerd û bi panzera polêsan ciwanê bi nameyê Şahîn Oner (19) qetil kerd. Walîyê dewlete û polêsên ey rayna waştîy ke ze qirkerdişen bînan şarî bixapînê. Medya AKPî xeberên fekê AKPî ra vejya da û vat: "Bombe destê Şahîn

Onerî de teqayo ra merdo." Rayîrberan sifte rapor nêda malbatî. Ema berteken kurdan zaf giran ame û rapora raşt ke, panzer ginayo ey û ey kişîtê day malbatî. Bi ney hawayî zî vejya meydan ke dewletere rayna zî medya AKPî xapînayo û

zûrkereya xo nêşkiya ke binimno.

Serewedartişê kurdan

Kurdîy heme, cayêne dinyayî de cuyenê û kurdistanî de, semedê roja siya 15 Sibatî de komploya miyanetewî protesto bikerê û bersiva dewletîn kapitalist, ke beşdarê komloyî bîyê bidê, werîstê payan ser û berxodan û mafdarîya xo anê ziwan.

Hima hima hemeyê şaristanen Kurdistanî de komlo ame şermezarkerdiş. Tikey şaristanan de ze daxûyaneya naletkerdişî protestoyî amey viraştiş. Tikey şaristanan de zî ciwanen kurd verî 15 Sivatî zaf şewan de, meşayişen bi meşaleyine, adir cîfînayış û bi sloganê ze: "Bicu Apo. Bê Serek cuvayış nêben. PKK şar o şar tîyayo. Kahr bibo dewletên komployî. Berxodan cuvayış o." qîray.

Zaferey çalakîyêne amey viraştiş de polêsên AKP tahamulê kurdan nêkerd û awa şid, bombeyê gazin, jop û ca bi ca zî zext û zordarîyên ke her tim kurdan ra kerdê pêk ardiy.

Şarê kurd bi gilokine nêy şaristanan û qezayan de berxodana xo ges kerdîy; Amed, Dêrsim, Riha, Colemêrg, Agîrîş, Şirnex, Cizîr, Mûş, Edene, Mêrsîn, Stenbol, İzmîr, Mêrdîn, Nisebîn, Erxenî, Bismil, Pirsûs û daha zaf cayan de nalet varnay komloyî.

Amedî de zî ze her waştişê şaristanan û qezayen bînan, TUHAD-DERî zî vengê xo berz kerd k e, wa bi lez û bez Ocalanî serbest bikerê.

Pêvajoya

Mistefa ŞAHÎN - ENQERE

Pêvajoyê dîyaloga ke benate hukûmat reyde sereke kurd Ocalanî de pêk yena, hem Dewleta Yewîyê Amerika, hem zî Yewîya Ewropa de pozitif amîvînayîş. Raya Pêrona Kurd, derheqe meseleya xo ya meşru de ewnîyayîş Raya Pêro Dinya, arena siyâsi de muñaqşêbîyayîş mesele xo şopnenê pê ewnîyayîş pozitif zî kefweş benê.

Cend roje verê serekê Dewleta Yewîya Amerika Barack Obama vat: "Ez qabe çareyo haşfiyanî çepikan piro dana" vat, destekî xo ramojna.

Hevserekî BDPî ra Selahatîn Demîrbaş Parlementoya Ewropa de ineha vat: "Qabe mesela kurd çareyo aştiyane muzakere şert o. Qabe muza-kere zî şertê hurdhemîna hetan gêra seyyewbîn bî. Yewîtiya Ewropa Partîya kurdan a radikal terore vînena no sebep ra destek dana hukûmata Tirkîya. Reyna zî, dîyaloge hukûmat reyde Ocalanî, ma pozitif vînenê û

Îmralî û hukûmatî

ma hetkarî meseleyê."

Di hewteyê verê 6 Sibate de, ro-niştî Lijneya Pêroyê Parlementoya Ewropa de "Seba dîyaloga haştiya çareseriya mesele kurd" destek amêdayış. Konseyaya Yewîtiya Ewropa û Temsilkarî Komîsyon reyde Temsilkarî Yewîtiye Ewropa ra 30 parlament iştîraqe munaqeşe bî, fikrî xo vatîy. Înana ra verpersîyaro komîser Stefan Fûle, bi nameyê Komîsyona Yewîtiya Ewropa qisekerdişî xo de: "Benate bivînîyayîş Îmralî reyde Tirkîya de pêk yeno, ma pozitif vînenî û berdewamîya muzakerê wazanî. Ez bi nameyê Komîsyona xo, destek danê ne pêvajo." vat.

Parlement Lucînda Creîghton zî wina vat: "Seba ko mesela kurd, verê demokratbîyayîş girewt bi, asteng bî, omid kena do Tirkîya tam endamîya Yewîtiya Ewropa bibe. Wazena na dîyalog do bibe sebep û qiwet bidê na pêvajo zî. Yenê ne mana, eke Tirkîya krîteranê Yewîtiya Ewropa leze bi ca

bîyara, kî mumkûn o bi leze biko Yewîtiya Ewropa."

Lucînda Creîghton zî qisekerdişî xo de mijarî ser de wina ard ziwan: "Merdim gêra bi çareyo haştiyane na mesele biewno. Gêra na mesele no çerçeve de zî dewam bikerê. Seba peynî dayina şere Tirkîya û PKK, Yewîtiya Ewropa tam destek dana."

Na pêvajoya dîyaloge ser o de no hewte, zedê-zedê qiseyê Serekwezîr Erdogan munaqeşe beno. Birast, çiyê ko ra vanê 'surprîz' no yo. Serekwezîr Qeyserî de inahewa vano: "Îqtîdarî min têk şero zî, ez gera na mesela çareser bikerî."

Cayo bîn de zî: "Ez bizanê ke mirena, reyna no zehîr şimena."

Kes Erdogan ra pawe no feraset nêbi. Na helwest, kurdan bi ihtiyyat şas kerd, omid kena otewr bo. Kurd nînî xapitiş. Eger xapeynayış bo do xo tenê bi xapîneno. Siba çiyê ko bîn vano, wa surprîz nêbo. Reyna zî 'de hade' bila xeyrîn bo.

Eyûbî kurd bi. Semedê ke perwerde vînabi zaf serkewte bi. No mojnego ke her kurd gere xo perwerde bikero zanayışe xo hîra bikero. Ey weş zanay ke serkewtiş û yewitey zaniste ra ravêreno. Yewiteya kurdan û muslimanan de o serek o

Arêkerdox: Zerweş Esnaw

Selahedînê Eyûbî, Sûltanê Sûriye û Misirî û awankerê hanedanê Eyûbî yo. Kokê xo ra kurd û qumutano kurdo namedar o. Serra 1138'î de Tikrîf de yeno dinyaye. Nameyê ey o yeno zanayış Üsiv bi. Goreyê vatisan nameyê Selahedîn hetê Nuredîn Zengîyî ra ameyo dayîş. Nameyê pîyê ey Nejmedînê Eyûbî lajê Şadî yo. Keyeyê ey, bi eslê xo eşireta Rewadî ya.

Herbê Hittîn reyde 2'ê Ekîm 1187'î de Qudusî, hêzê Xaçlıyan ra gêno û 88 serrî ramitişê serdestê Xiristîyanan peynî keno. Dima zî tertîbê Xiristîyanano ke seferê Xaçlıya ya hîrêyinî berteraf keno. Wexto ke qirno ke tewr qewetin bi; Misir, Sûriye, Iraq, Hîcaz û Yemenî girewt bindestê xo. Şaristano Selahedîno ke Iraqî de û Qertalo Selahedîn nameyê ey kirişenî.

Fermandarê kurd ê zaf pîl Selahedînê Eyûbî, keyeyê ey keyeyê ko namedar o. Şewa ke ame dinyaye. Pîyê ey Nejmedîn Eyûbî keyeyê xo kiriş berd Helebi. Wîyta de Sûriyaya Vakûrî de dekeweno xizmetê walîyo Tirk Îmadedin Zengîyî.

Xaçlıyan Reyde Têkoşîna Ey

Peyniya Seferê Xaçlıyan yewinî de Qraliyeto Qûdûs awan beno û no qraliyet çimê xo fineno Misirî ra. Sîyasetê Misirî têmîyankerde bi. Vezîrê Misirî yew darbeyî reyde vezîreyî ra keweno û şono Şamî, hetê Nuredîn Mehmût Zengîyî û hetkarî wazeno. Nuredîn nê vernîyazê ey qebul keno, nê gureyê, xo rê yew firset vîneno. Miyanê muslimanîn de disereyî est a û o wazeno na disereyî biwedarno û vera Xaçlıyan ra yew parce bibîyî. No semedî ra ca de Misirî ra sefer tertîb keno.

Fermandar seferê Misirî ra datê Selahedîn Şîrkûh tayîn keno. Hîrê ray Misirî ser ro sefer beno û no hîrê seferan de zî Selahedîn ca gêno. Selahedîn merdişê datê xo ra pey hema 31 serre bi Misirî de qomûtanê artîşa Sûriyeyî beno û payeyê Melîkî gêno û beno vezîrê Misirî.

Awankerdişê Dewleta Eyûbîyan
Serra 1171'î de Selahedînê Eyûbî

Fermandarê kurd Selahedînê Eyûbî

Misirî de Xalifeyê Fatimîyî yê Şîi peynî deno û mezhebê ïnan tadeno keno sunnî û Bexdedî ra besteyîya xo Xalifeyê Abbasîyan ra pêşkeş keno. Inka ra pey rayberê Misirî tena o beno û o maneno. Hinî miyanê muslimanan de disereyî zî wederne û vera Xaçlıyan ra muslimanan keno yewpare.

Selahedîn serrê xo de timûtim besteyê Nuredîn Mehmût Zengîyî bi. La Nuredîn serra 1174'î de mireno, rewş bediliyena. Cenîya Nuredînî ya viya Îsmedûdîn Xatûn reyde zewijîyeno.

Serra 1174'î de herbê Montgîsardî de qralê Qûdûsî ra 4. Baodoûnî ra têk şono. Heyanê 1186'î Sûriye, Mezopotamîyaya Corêne, Filistîn, Misirî de çiqas herrê muslimanan estî bî pîrînî girewtîbî bindestê xo û muslimanan ardibi têhet û yewîyiya muslimanan ronaybi. Tay wextî ra pey hetê raştî ra, ehleqî ra, camêrdî ra, fazileti ra û queradarî ra namedar bi. Senî ke o serdest bi, miyanê muslimanan de pêrodayîş, têquerestî, pênekerdişî wederîyayî. Yan zî, ey wederna. No semedî ra, vera Xaçlıyanan ra muslimanan rî gelekî moral dabî û muslimanî semedî ey ra bawerîya ïnan ameybî ca.

Pêrodayîşê Hittînî

Selahedînî, newe, yan zî herinda şuxulnayışe teknikê leşkerî ra zaf, hêzê bêserûberî pîrînî girewt binê disiplinî û dengeyê hêzî, lehêt xo ra tada. Serra 1187'î de hêzê xo yo pêroyenî reyde hetê xo da Qraliyetê Xaçlıya Latînî.

Selahedînî, Qraliyetê Qûdûsî û arteşa ey Filistînê Vakûrî de heyanê nêzdiyê Tîberyaye ard û uca de tevíşt.

Perwerde û Gedeyîya Ey

Îmadedin Zengî, pîyê Selahedînê Eyûbîyan Baalbek û Şamî ra bi walî tayîn keno. O, tîya de tahsîlo baş gêno. O, perwerdeyî leşkerî ra vêşer meraqdarê dersanê olî bi. Tekiliya ey huner û zanistî de zî est bî. Mêrdimo

Cayê Hittînî, bîrranê xo reyde namedar yew ca bi. Selahedînî, zaf verê ra bîrran tevíştibi û na hawa Xaçlıyan rî yew çilka awe ver ra nêdabi.

Artîşa Qûdûsî, bi rojan lingan reyde şîyişî ra pey 4 Tîrmeng 1187'î de teyşan û veyşanî ra rincan û perîşan kewtibîyî. Na hawa yew halfî de raşte artîşa Selahedînî ameyî. Artîşa Selahedînî, rewna bîrran tevíştibîyî û nîtê ïnan çini bi ke nê bîrran ver ra bidî.

Pêrodayîşê Hittînî de Selahedîn, qûmotanê artîşa Xaçlıyanî û qralê Qûdûsî Luzînîyalîj Gûyî têk beno. Selahedînî, henda ke Xaçlıyan rî zirar deno ke Qraliyetê Qûdûsî yê

ke bîyografê ey nuşto Al Wahranî vatînî: 'Geometriyo Oklîd, Astronomî, Matematîk ser ro zî pispor bi.' Mantik, felsefe, komelnas û dîrok zî bander bîbi. Şamî de Zanîngeha Hadîse de mezûn bi.

pêroyî gêno bindestê xo. Akka, Betrûn, Sayda, Nasira, Gamanî, Nablûs, Yafa û Aşqelon mîyanê hîrê aşman de kewenî û dekewenê bindestê Selahedînî.

Selahedînî, Xaçlıyan rî yew darbeyî xişn deno ke ê, ko caran vîrî nêkerî. Qûdûs, 88 serrî destê Frankan de maneno û Selahedînî, 2 Citmeng 1187'î de no cayo pîrozî ïnan ra teslim gêno.

Seferê Xaçlıyanî Hîrêyin

Nê serkewtişê Selahedînî ra tena yew çiy tîkê itîbarê ey lerznero. O zî Şaristanê Sûri dest keweno Xaçlıyan. Serra 1189'î destê Xaçlıyanan de hîrê şaristanî mendbîyî. Vilabîyekê Xiristîyanî şaristano ke verê deryayı de awan bîyo Sûri de pêser benî. Tiya de hadreyîya xo temam kenî vera xo dîni artîşe Selahedînî ra.

Senî ke Oûdus keweno, şarê rojawanî zaf tesîrê xorînî de manenî. Şarê rojawanî newe ra artîşa Xaçlıyî darfinenî. No seferê Xaçlıyanî Hîrêyinî ra zaf namedarî û zaf namedarê şowaleyî besdare û pêrodayîşî benî. Împatorê Almanî, Qralê İngîlttere û Franseyî zî besdare û seferî benî.

Seferê Xaçlıyanî Hîrêyin zaf rameno û no pêrodayîş, Xaçlıyan zaf telef keno û miyanê Xaçlıyanan de perîşanî û qediyayîşî virazeno.

Qralê İngîltreyî 1. Rîchard (Zerrîyaro Şêr Rîchard) no pêrodayîşî de yew peynîye yan zî netice nêgêno. Xaçlıyan ençax Deryayo Sipî yo Rojakewtî de parçeyêko herr ïnan de maneno. Bêveng û têkşîyîşî reyde agêrenî welatê xo. Selahedînê Eyûbî zî no pêrodayîşî de serkewte vejîyeno û împatorîya xo hîna zaf hera keno.

Selahedîn, inka ra pey wextê xo Şamî de viyarneno. 4'ê Adar 1193'î de cuyê xo vinî keno. Tirba ey Şamî de Camîyê Ummeyî de ameya defnkerdiş. O, pîyê 18 gedeyan bi. Nê gedeyan ra 17 tenî laj bîyî û yew zî keneb bî.

Merdişê ey ra pey, mîrdimanê ey împatorîye miyanê xo de barr kenî.

Qedexekerdene ziwan dê may

Doman yeno dinya tepiya goreyê a derûnî da kî pîze dê may da xo de pa viraziyobî ya dekewno atmosferen da newê miyan. Bi vînayen hiss kerden, tam kerden, temeaz kerden û eleqeya beno wayîrê tecrûbeyên

SİNAN SUTPAK

Qedexekerdene ziwan dê may nê fonksiyonê xozayı yê tewr mihîm xetimnena, o xusleto kî domanî pîze dê may da xo ra giroto, pa derûniya ci viraziyaya, ci mezg di perqalên virazyayo xeripneno/xera keno.

Zey dê awen da lû zelal û helal, goreyê xozayı de xo herikêna û verniya ci biro bendkerdene. O çax do se bo? Rew yan kî berey a awe/awke do xorê rayên akero û vera mecrayêni bîherîkiyo. La xozaya a awke, xozaya ê dereyî bena xirabe.

Wexto kî kararden da ziwan dê may de bendê viraziyô, bîro qedexekerdene do derûnî da domanî de xesarêni do senin virazo, kes nêşeno texmîn bikero. Hîssan dê ê domanî de Firteneyî/vagerê senînî do virazîye kesnêşeno hesab kero. Wexto ki merdim nê babetî hetê cematkî/sosyalojîya gêno dest, merdim şeno na jiwere vajo kî, xetere/takikeyo tewr gîrol o yo kî bi hîssan û derûnî da merdim û cematiya biro keykerdene yo. No talûke talûkeyên do wînî yo kî, şînêno “be-vengey da ber dê qeyame.”

Hetê derûnîna ziwanê may

Tekîliya may û domanî têkîliyên de xozayı ya. Na tekîliya hetê derûnî û hissena hewna/hîna bi temami néamayo famkerdene. Têkîliya yê de winî xorî û xozatî yî kî, may sewetê qeç/doman dê xo, bêyî kî xo bifîkirîyo şena xo berzo kil da adîri miyan. Qandê kî hinga doman dê a négonuno şî ra şena zerrîya xo bikero raya asaney.

Nê hissê xorî, na giredayena wina zexmî hewna/hîna bi heme hetîya néamaya analîzkerdene. Bi zawanêni do şenîka merdim seno vajo kî a giredayene xosletan dê, weldneyene ya xiniyan ray yena. No xoslet teniya sewtamerdiman derbasdar nîyo.

Xoza de çend ganiyê kî wayîrê xosletan dê xo pawiten, zo mirdim kerdenê xo neslê xo verwam kerden de na jû wata. Heme ganîyan de may

wayîrê nê xusletan a. Çirê kî may cu weldinena. May qeç/domanê xo gan dê xora viryarnena, dona xo kena warîr û vaştireyê xo ya û resnena.

Têkîli da may û domanî de merdim nêşeno cayênen tespit kero û vajo tekîliya may tiya ra esta kena, pey tiya de qedêna. Çirê kî estbiyayen, virastena may bir estbiyayen domaniya mane qêna? Resayena domanî bi estbiyayen may a giredayê ya. Bi no babeta merdim şena vajo kî, sînayen da may de sînor çinîyo. Senîneya sînayen de may bêpeymiyê ya.

Wexto kî, doman pîze dê may da xo de ra kişta hissen maya ey çîçî hiss kena çî hissena cuyena doman jî ïnan hiss keno. Birê hisseana cuyena. Çirê kî o gan dê may da xo miyan de tikeyen a. Wexto kî may xemgîn bo doman zî pîze dê mar da xo de, xemgîney miyan de melisyêno. Bêtewger maneno. Wexto kî may kefweş û şad bo, doman zî pîze de may dê xo de şad o kefweş o. Şadî û

kefweşiya xo liwneno, pay erzeno. Bi o hissiyata may vêşerî bena kefweş.

Doman pîze dê may da xo de, bi heme hetiya goreyê derûnî da may da xo virazêno. Na biyayen û viraştene de fonksiyonê tewr muhîm o yo ke, derûnî da domanâni sero bandor virazeno, ziwanê may, o.

Doman Pîze dê may da xo ra ziwanê may da xo pey hesêno. Wexto kî may vaşêna, dêrî/kilanî vana, şîn giredana xemgîneya xo ana ziwan, duay kena, zewî dana, peşnî dana, hiwena, bermana...

Goşê domanî veng dê may sero yo. Vengan hemine asnaveno. Goreyê ê vengan goreyê ê ziwanî lez û beze da may, hetê derûniya babet gêno/a.

Doman yeno dinya tepiya goreyê a derûnî da kî pîze dê may da xo de pa viraziyobî ya dekewno atmosferen da newê miyan. Bi vînayen hiss kerden, tam kerden, temeaz kerden û eleqeya beno wayîrê tecrûbeyên. Nê tecrûbeyî miyan de, netîceyo tewr mihîm geyrayena ziwanî ya. Doman bi o ziwanî kî pîze de may da xo ra aşnawit bî ya, vajêno.

Goreyê tespitân dê zanayan wexto kî merdim wazeno ihtiyyacêni biyaro ca, mezgê merdimî de navenda paweitene/sewetnayîsi dekewna hereketî miyan. Destûr dana sînîran û

Qedexe rîyê otorîteyan a raşti mojneno

Bi qedexekerdene da ziwan dê may a gora verêne doman otorîteyan dest hilatdarî vîneno, Welatê ma Kurdistan de no otorîte vere verikanî, mekteban de, bi deste mamosteyana vîjîno doman dê ma verdî.

No otorîte ziwan dê may ra dest keno pey û gam bî game domanî cemât dê xo dima zî bikero têver mejû û kultur de ci ra kultur dê ci ra fîneno dûrî.

Hedef a jûya kî veri bikero xerîbê cemât dê xo dima zî, bikero têverê mejû û kultur dê ci. Bi no babeta ê xusletê kî pîze dê may da xora vîstibî jû çinîbîyaye bikere bi xuslet û derûniyê da newê ya goreye otorîte de desthilatdarî vîrdzê. Bi na vîrastena fîkîr û ihtiyyat/gumanê teverey û mûhalîfey beyntar ra hewede/vîjîdanê.

Otorîte desthilatdarey ser dê no hissanî domanâni yê xozayı, yê may da ci ra ameya ci dano. Merdimî erjan dê cî re keno serd.

ziwan goreyê an waştene, georeyê ê ihtiyyaci vatanî vejeno. E têqîhî benê hêncetê eleqeyî. No babet de fonksiyonê tewr mihîm vateni yê. Vatenê bi ziwan dê may. Mihîmaya ziwan dê may a jûya kî xozayı da cemât kî de, eleqê dê may û domanî ra yena.

*Zindana Elbistanî

Erzingan bi gan û bi can o

Dormeyê ey de koyên berz zaf êy. Sar bi hemdê xo zafêrey sewalan weye kenêy. Tarîxî de binê kontrola zaf şaristanan de mendo. Ewro zî riwenê xo de qewiryeno. Cayeke şîrîn û çiman ver de yo

AVER PAYIZ

Erzingan Ferato corêن de şaristanêko kehen o. Ser rayerê tarîxî yê Îpegî de yo. Hîtitan ra heta Medan, Persan ra heta Romayîyan zaf medenîyetan tîya de ca girewto.

Nameyê herema şaristanî yo kehen di çimeyanê Asûrîyan de sey "Suhma" vêreno. Nameyê Erzinganî zî "Eriza" yeno vatiş. Erzingan herêmê de Şaristânêko kehen o. Wextê Selçûkîyan de nameyê şaristanî biyo Erzingan.

Mîladi ra pey nê dewletan herêmê de hukum kero: İ.P Romayî (55), Erebî (644-656), Bizansî (685), Erebî (699), Selçûkî (1228), Osmanî (1401), Hukumdarîya Şah Ismaîlî (1502), Osmanî (1514), Orisi (1916), Osmanî (1918)

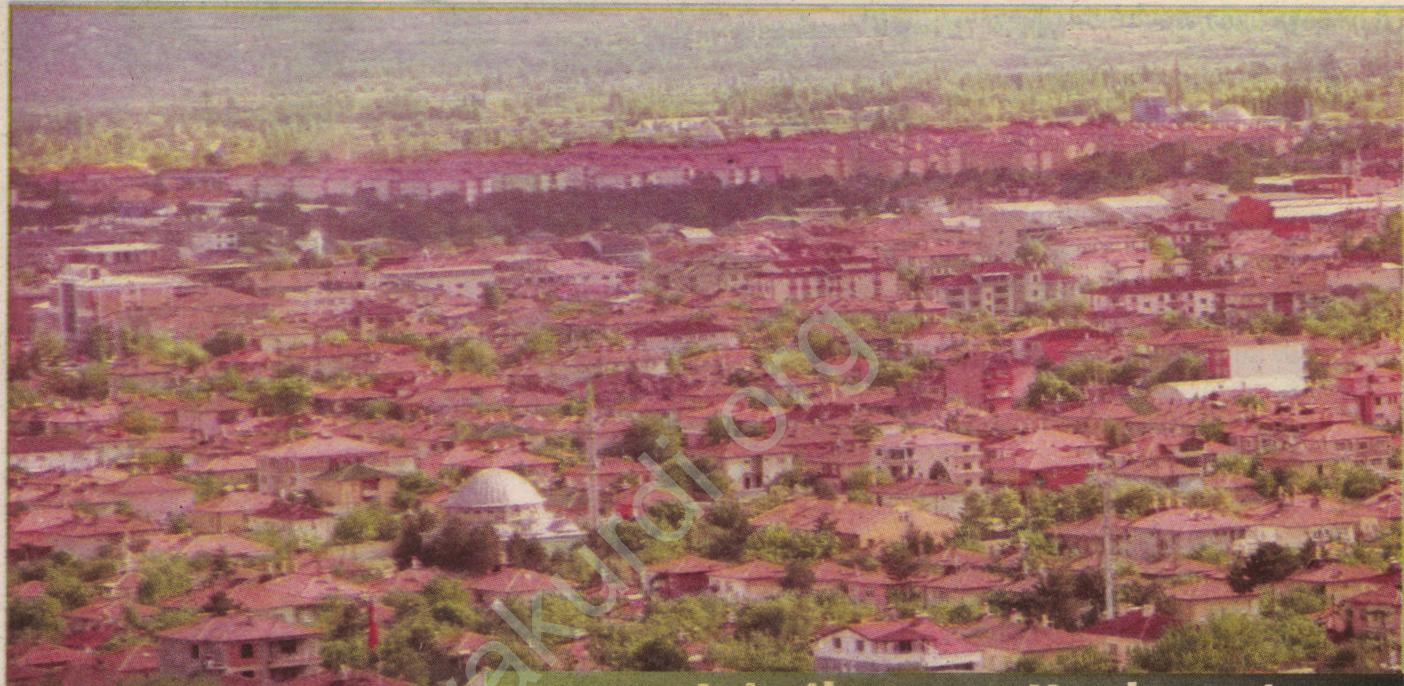
Kurd (Kurmanc û Kirmanc) û tirkî civaka herêmê teşkîl kenê. Bawerîya kurdan elewîti ya, tirkî zî sunî yê. Bandora seyîdi û pîrîtiye mîyanê şarî de zaf xurt a. La ewro hema vace ke ïnan ra qet şopêk nêmenda. Heme bîyê Tirk.

Cayeke koyin o

Erzingan Herêma Serhedî de yo. Vakur de Gîresûn û Gümüşhane, rojawan de Sêwas, başûr de Meletî û Dêrsim, rojhelatî de zî Erziromî dorûverê şaristanî girewto.

Bi goreyê humarîşê TUİKî yê 2010'î nufusî Erzinganî 224 hezar û 949 kes o. Nê nufüsî ra 134 hezar û 28 kes mîyanê şaristanî de û 90 hezar û 921 kes zî dewan cuyeno.

Hîrayîya heme erdanê şaristanî 11. 903 km² yo. Nînan ra seyî ra 59.6 ko,

seyî ra 8.6 deş, seyî ra 5.4 zozan û seyî ra 26.4 zî plato yê. Herêmê de fasûlya, xele, kartol, çewdar ûsn, yenê ramitiş.

Zimistana tîya xedâr o

Hewayê şaristanî zimistanan zaf serdo, varayışê vewre ra pey bi aşman rayerê dewan padîyenê. Amnanan hewa honik o.

Koyê tewr berz yê herêmê, koyê Keşîşî (3537m) Katirtepe (3300), Koyê Mercanî (3449), Koyê Çalî (3300) yo. La kismêk Koyê Munzûrî zî herema Erzinganî de maneno.

Deşta Erzinganî, 500 km² hîraya û mabînê çar koyan de ya. Behre ra berziya deşte 1218 m û dergîya aye zî 40 km yo.

Deşta Mîyadînî, dorûverê Çemê Reşî de ya û hîrayîya aye 180 km² yo.

Zozanê herêmê, ser koyanê Munzûr û Kopanî de vila benê. Rojawanê Erzinganî, Ser koyê Sipî de zozanê Takkuran û Tahsullu zî estê.

Zafê çimeyê Çemê Feradî koyanê Erzinganî ra teber benê. Çemereb, Mîran, Mercan, Cîmîn, Pahnî û Surperen û ûsn.

Herêmê de zafane Krom binê erdî ra yeno vetiş. Asin, mangenez, asbest, perlît û lînyît zî dewlemendîya madenê binê erdî yê Erzinganî yê.

Tabîaeteke zaf weş esta

Erzingan bi weşîyayışê tebîetê xo

Çira Girlevike Erzinganî ra 29 km dûrî ya û rojhelatê Erzinganî de ya. Kê bi îxtîşama aye heyar manenê. Awa Girlevike zimistanan cemed girédana. Bala turîstan ancena xo ser. Merkezê Kaşî zî Erzinganî de esto û mîyanê şaristanî ra 42 km dûrî yo. No mer-

kez serre de 5 aşme aqtîfo. 5 aşme îmkânê kaşî esto. No çir bi her hawayî tûrîstan oncenô Erzinganî. bi teybet zî zimistân dema ke awe cemidyena û binê cemedî ra awe herikyena weşeya tabîata ay demî de merdimî mest benêy.

Asîmîlasyonâ Kurdistanî

Awanê komare ra pey dewlete bala xo dana herêmê ser. Tersê dewlete o yo ke Erzingan bibo merkezê kurdiyye û Kurdistan awan bibo. Rapor namdar ê İsmet Înonu de derheqê Erzinganî de ifadeyê balkêşî estê. İsmet Înonu nê raporî de vato: "Eke Erzingan bibo merkezê kurdiyye, ez tersena do Kurdistan awan

bibo." Badê nê raporî dest bi bedilnayışê demografik yê Erzinganî beno. Dewlete no dem de bi hezaran çerkez, laz û tirkmanan, heremanê sey Trakya, Behra Siyâye, Anatolyaya Mîyanêne ra ana, dew, tax û merkezê şaristananê Kurdan û tîya de ca kena. No qayde kena ke kurdan asîmîle bikero.

nizdê 18metreyî yo.

Germawên Erzinganî zî namdar ê

Germawî zî Erzinganî de estê. Awgerma Ekşisûye nêzdîyê merkezî ya. Na awgerme semedê weşîye zaf bas a. Yeno vatiş ke semedê nêweşîya anemî, gulçikan, loqreyan, hewa û gelek nêweşîyan rê bas a. Bi 12 hewzanê gitewteyan xizmet dana şarî.

Şikefta Qeşaye, qezaya Kemaxî de ya. Na şikefta ra vêşer bi nameyê Ala û Koroxlî di şikeftê bînî zî qeza de estê. Çalakîyê sportifî zî Erzinganî de yenê kerdiş. Sey seydwanîye, paraşütê gilî, rafting. Rafting di milê Feratî yê Karasû û Sansûyî ser o yenê kerdiş. No ca 40 km Erzinganî ra dûrî yo.

Rafting, bi zafane mabînê aşmanê gulan û hezîrane de yeno kerdiş. Erzingano rengîn bi tarîx û tebîetê xo yo limite paweyê şima yo. Herêmê de zafane werê ke bi xele virazyenê yenê werdiş. Kirdo, keleco, lepe, dugurcuk ûsn. werê şaristanî yê namdar ê.